

Povinná bilance dusíku

Od 1.7.2020 je povinná bilance N jen u podniků, které hospodaří ve zranitelných oblastech dusíku (ZOD), bez ohledu na to, jakou částí své výměry. V ZOD může být třeba i jen 1 DPB ze 100, i tak jsou povinni podniky bilanci počítat.
POZOR – bilance se počítá v průměru za celý podnik, tedy i přes DPB mimo ZOD.

Více na: www.nitrat.cz

ÚKZÚZ ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

povoluje na menšinová použití přípravků na ochranu rostlin

Kabuki
(Pyraflufen-ethyl) 26,5 g/l
pro použití do slunečnice jako desikant

Toto nařízení ÚKZÚZ se v plném rozsahu vztahuje i na všechny další povolené přípravky, které se odkazují na referenční přípravek Kabuki.

Mistrovství Švédska v agrotechnice řepky. V konkurenci 40 soutěžících SPZO získalo 2. místo.

Výskyt mšice broskvoňové – součty všech 5 sacích pastí v ČR

Kalendářní týden	2016	2017	2018	2019	2020
36.	680	12	100	70	59
37.	1 965	9	77	202	851
38.	3 676	73	36	138	1 405
39.	5 672	254	25	791	1 475
40.	633	55	33	386	885
41.	11 778	270	353	741	433
42.	735	672	974	2 323	815
43.	1 368	178	460	4 226	13 964
44.	104	24	4 804	412	302
45.	9	11	5 300	359	
46.	5	3	2 920	38	

Nová funkcionalita v LPIS

- V LPIS je vytvořena nová funkcionalita - Nový typ bufferu na ochranu osob s ohledem na používání POR.
- Naleznete ji v LPIS po kliknutí na DPB, na záložce Podrobné – Geografické informace (vzd. od obl. na ochr. osob), na záložce Buffery.
- Více na webu SPZO.

Produkce olejnin i ceny vysoko

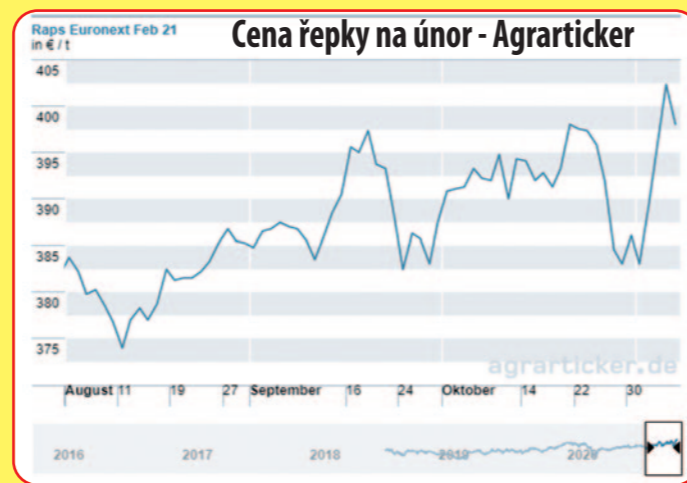
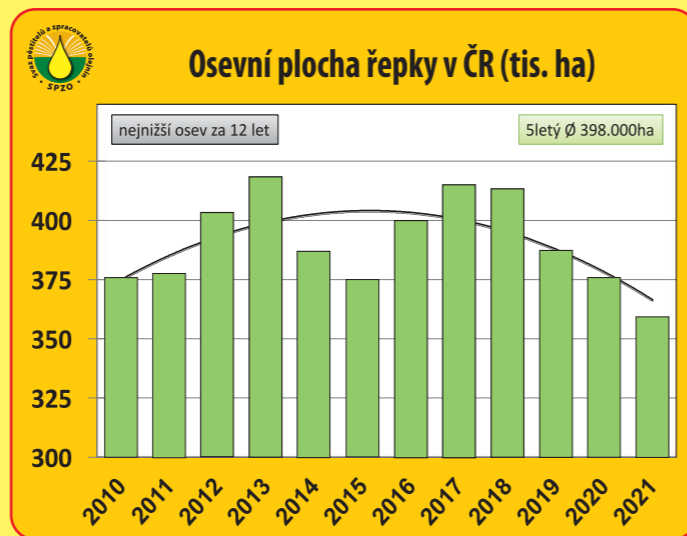
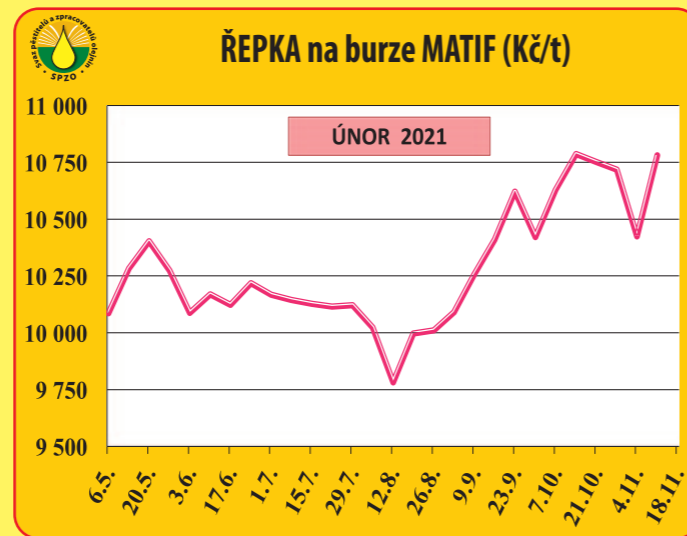
Všeobecně ceny olejnin rostou. Porovnáme-li průměrné ceny v srpnu a říjnu 2020, vidíme, že cena řepky vzrostla o 10 %, slunečnice o 16 % a sója o 20 %. Ceny sójových a řepkových šrotů vzrostly o 23-25 %. Ceny olejů se mění dle jednotlivých olejnin zcela odlišně. Zatímco řepkový olej je stabilní, cena se nemění, sójový vzrostl o 10 %, palmový o 15 % a slunečnicový dokonce o 21 % za poslední tři měsíce.

- Celosvětová produkce sóji vzrostla letos na 366 mil. tun, což je nárůst o 28,4 mil. tun. Přestože došlo k výraznému navýšení produkce především v USA (10 mil. t) a Brazílii (5 mil. t), ceny sóji a sójových šrotů jsou vysoko. Cena sóji na burze (Chicago) vzrostla za poslední 3 měsíce o 20 %, cena šrotů dokonce o 30 %.
- Celosvětová produkce řepky se letos zvýšila na 63 mil. tun (+1,5 mil. tun), ale produkce řepky v EU opět klesla o 200 tis. tun na 16,99 tis. tun. U řepky tedy jsou jen malé změny oproti předchozímu roku, ale velký vliv může mít pokles produkce řepky na Ukrajině.
- Dovoz řepky do EU pokulhá. Dovoz řepky do EU-27+UK stále zaostává oproti předchozímu roku. Do 11.10. 2020 bylo dovezeno kolem 1,8 mil. tun. Pokles představuje 20,5 % ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku. Hlavním důvodem poklesu je nižší sklizeň (-800 tis. tun) a nabídka řepky z Ukrajiny. Nižší importy z Ukrajiny nemůže kompenzovat zvýšení dovozu z Kanady z 311 na 531 000 t v letošním roce.
- Říjnové ceny řepky v Německu se vyznačovaly silným nárůstem na burze až na 395 €, který však nevydržel. Ceny výrobců na konci měsíce klesly na 370 EUR za tunu. Účastníci trhu uvedli, že pěstitelé řepky prodávali větší šarže z plodiny v roce 2020 a již ve druhé polovině října uzavřeli své první smlouvy na řepku v roce 2021. Mezitím se trh zastavil.

Na začátku listopadu však opět došlo k výraznému oživení cen a únorová cena na burze se u řepky dostala 5.11. na 402,75 €/tunu, což je 10 780 Kč/tunu.

Plochy řepky klesají v EU i v ČR

- Aktuálně odhadujeme osev řepky v ČR na 360 tis. hektarů (loni 376 000 ha), což je pokles plochy již čtvrtým rokem po sobě a řepka ztratila více než 50.000 ha za 4 roky. Letošní osevni plocha pro rok 2021 je nejnižší plocha za 12 let.
- V EU jsme sice v roce 2020 zaznamenali malý nárůst plochy ve srovnání s předchozím rokem, což bylo způsobeno především nárůstem řepky v Německu, které s plochou 975 000 hektarů zvýšilo plochu o 100 000 ha. Došlo také k mírnému nárůstu ve Francii, ale výnosy byly velkým zklamáním a dokonce dosáhly víceletých minim.

- Pro rok 2021 jsou však hlášeny další poklesy ploch a plocha řepky ke sklizni v EU bude opět nižší. Poklesy očekáváme ve Francii (-200 tis. ha), v Polsku (-10 tis. ha), v České republice a Rumunsku (-25 tis. ha). Podle některých zdrojů se další poklesy očekávají v Maďarsku (80 tis. ha) a Bulharsku.
- V EU je možno očekávat celkový pokles plochy o 5-7 % plochy, což bude 250-375 tis. ha.

doc. Ing. Jiří Brát, CSc.¹, Ing. Petr Zehnálek², doc. Ing. Petr Baranyk, CSc.³
¹Vím, co jím a piju, o.p.s. Praha, ²ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou, ³SPZO Praha

V rámci vyhodnocovacích seminářů Systému výroby řepky se pravidelně vyhláší výsledky soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“. V roce 2008 zvítězily odrůdy Labrador, Aviso a Radost. V dalších letech se vyhodnocovaly již dvě kategorie: odrůdy s předpokladem nové registrace a odrůdy ze Seznamu doporučených odrůd. Přehled vítězů od roku 2009 je uveden v tabulce I.

Tab. I.: Vítězové soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“

Rok	Kategorie odrůd	
	s předpokladem registrace	ze Seznamu doporučených odrůd
2009	Apollon	Labrador
2010	DK Exfile	Labrador
2011	Jumper	Labrador
2012	DK Explicit	Jumper
2013	DK Sensei	Jumper
2014	Astronom	DK Exquisite
2015	Alicante	Astronom
2016	Acapulco	Astronom
2017	Obelix	Allison
2018	Angelico	Allison
2019	Agile	Allison
2020	Aurelia	Angelico

Jak dopadlo hodnocení odrůd v roce 2020 ukazují tabulky II a III. Odrůdy jsou seřazeny sestupně dle klesajícího indexu „I“.

Tab. II.: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách s předpokladem registrace (průměr z let zkoušení 2018 až 2020)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
Aurelia	20,37	8,22	36,80
LG Antigua	19,71	8,48	36,67
Ambassador	20,18	8,16	36,50
Onca	18,72	8,74	36,21
Artemis	19,62	8,28	36,19
Duke	18,31	8,32	34,95
Duplo	18,11	8,24	34,59
Timothy	17,10	8,63	34,37
Corida	17,98	8,04	34,07
Akilah	15,79	8,49	32,77

Index „I“ je dán obsahem esenciálních mastných kyselin vypočítaným dle vzorce:

$$I = \% LA + 2 * \% ALA,$$

kde % LA odpovídá procentuálnímu obsahu kyseliny linolové a % ALA obdobně procentuálnímu obsahu kyseliny alfa-linolenové v oleji jednotlivých odrůd. Složení olejů je vyjádřeno průměrnými hodnotami z rozborů za 3 roky v případě nově registrovaných odrůd. Poslední výsledky jsou

započteny z nové sklizně. V každém roce jsou analyzovány odrůdy z jednoho pokusného místa. Dvojnásobně započtení obsahu kyseliny alfa-linolenové v rámci indexu „I“ zdůrazňuje menší dostupnost omega 3 polynenasycených mastných kyselin v rámci existujících přírodních zdrojů.

Tab. III.: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách aktuálně zkoušených v pokusech pro Seznam doporučených odrůd v ročníku 2019/2020 (průměr z let 2018 až 2020)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
Angelico	20,38	9,68	39,74
Agile	20,51	9,42	39,35
Obelix	19,14	10,02	39,18
Anniston	19,81	9,56	38,93
Attraction	20,46	9,08	38,62
Absolut	20,50	8,84	38,18
RGT Jakuzzi	20,32	8,48	37,28
Aganos	19,99	8,54	37,07
Architect	19,35	8,84	37,04
Marc KWS	19,34	8,71	36,76
ES Imperio	18,99	8,76	36,51
DK Exlibris	19,85	8,27	36,38
Hogofogo	19,94	8,17	36,28
Arabella	19,67	8,19	36,05
DK Exotter	19,13	8,41	35,95
DK Expat	19,40	8,23	35,86
SY Alibaba	18,43	8,60	35,63
Ocelot	20,44	7,53	35,51
Dariot	19,51	7,77	35,06
Sonyx	19,20	7,91	35,03
Quincy	16,72	9,04	34,81
InV1170	18,90	7,72	34,34
Jeremy	17,70	8,13	33,96
Sparker	18,43	7,74	33,91
Keltor	18,07	7,70	33,46
Trezzor	17,75	7,76	33,27
Batis	17,11	7,70	32,51
Dominator	16,10	8,14	32,38
Sněžka	17,43	7,47	32,37
Temptation	17,02	7,39	31,80
Corzar	18,52	6,60	31,72
DK Expression	15,52	7,56	30,63

Vítězem 13. ročníku soutěže v rámci kategorie odrůd s předpokladem registrace se tedy v roce 2020 stala odrůda Aurelia. Nejvyššího indexu v rámci odrůd aktuálně zkoušených v pokusech pro Seznam doporučených odrůd v ročníku 2019/20 dosáhla a vítězem v rámci této kategorie je odrůda Angelico.

Pod tímto názvem se odehrálo v sezóně 2019/20 otevřené mistrovství Švédska v agrotechnice řepky. Loni v létě jsme do něj dostali pozvánku i my, a dlouho jsme zvažovali, zda ji přijmout, či odmítnout. Věděli jsme totiž, že soutěžít bude 30 švédských + 10 zahraničních týmů. V mnoha případech firmy zvučných jmen. A se znalostí půdních a klimatických podmínek poblíž Trelleborgu, kde se pokus měl konat, což nebyl náš případ. Tedy konkurence obrovská.

Navzdory riziku, že to nemusí dobře dopadnout, jsme se rozhodli onu nevšední výzvu přijmout. Pokusili jsme si představit, jak se asi může pěstovat řepka v jižním Švédsku. Zvolili jsme odrůdu TEMPTATION s výsevkem 40 semen/m². Na podzim Centium 36 CS (clomazone), Belkar, Folicur Xpert, 48 kg N, trochu P, K, S, Mg, B, Mn a Mo. Na jaře Propulse, 177 kg N, špetku K, S, B a Mn. Jako specialitu Hirundo (*Bacillus amylo-liquefaciens* FV08-10). A čekali jsme, co se stane.

Umístění	Soutěžící	Země	Odrůda	Výsevek (s/m ²)	Hnojení N (kg/ha)			Výnos (kg/ha)	
					podzim	jaře	celkem	oleje	semen
Zlato	ERFA Halland	SWE	Smaragd	32	84	220	304	3 218	7 174
Stříbro	SPZO, Czech Republic	CZE	Temptation	40	48	177	225	3 217	6 986
Bronz	Corteva Agriscience	SWE	PT275	40	100	202	302	3 118	6 905
4	Henke Claesson	SWE	PT275	38	72	237	309	3 117	6 938
5	Gullviks	SWE	Hambre	50	81	163	244	3 076	6 969
6	Team Finland	FIN	Atora + SY Florian	20 + 20	124	221	345	3 051	6 839
7	Sörmlands Starka	SWE	DK Explicit	40	56	224	280	3 021	6 748
8	Svenska Foder	SWE	Ambassador	40	60	160	220	3 009	6 653
9	SOYL Sverige	SWE	DK Extremus	40	81	113	194	2 982	6 447
10	Tre Närkingar	SWE	DK Explicit	25	86	132	218	2 979	6 377
11	Mattias Dahlstrand	SWE	Dariot	45	75	170	245	2 941	6 592
12	Lantmännen Team Svea	SWE	SY Florian	33	82	214	296	2 902	6 589
13	Syngenta Nordic	SWE	SY Florian	35	99	161	260	2 898	6 539
14	HIR Skåne Max	SWE	Atora	45	72	178	250	2 894	9 486
15	Team Surrmland	SWE	Artemis + DK Exception + Dariot	12 + 12 + 12	110	193	303	2 890	6 508
16	Lantmännen Team Syd	SWE	SY Florian	39	102	191	293	2 857	6 461
17	Norotec Canola Boys	SWE	Dariot	40	77	241	318	2 832	6 354
18	Driftledarkursen Vreta	SWE	Artemis	35	85	180	265	2 830	6 185
19	10 tons klubben	SWE	SY Florian + DK Exception	20 + 20	77	236	313	2 763	6 406
20	Frank Jessen, Germany	DE	Violin	45	33	170	203	2 752	6 131
21	Växtråd-Växtline	SWE	SY Florian	42	80	215	295	2 730	6 115
22	Team Egonsborg	SWE	DK Exception	35	66	149	215	2 725	6 216
23	Gröna Klustret Nuntorp	SWE	KWS Hillico	50	92	228	320	2 705	6 133
24	100 år i Södra Sverige	SWE	DK Exsteel	30	85	193	278	2 655	5 871
25	BASF Sverige	SWE	INV1030	40	75	158	233	2 620	5 648
26	Team Omya	SWE	DK Exception	45	81	157	238	2 607	5 941
27	SpmO Skåne	SWE	Dariot	50	75	188	263	2 600	5 842
28	Stockholm-Uppsala styrelse	SWE	DK Exception	25	60	200	260	2 571	5 936
29	Östraps	SWE	DK Exception	45	82	199	281	2 557	5 957
30	HIR Skåne Strategi	SWE	SY Florian	40	53	172	225	2 554	5 711
31	Lantmännen Team Väst	SWE	SY Florian	37	91	151	242	2 507	5 616
32	Team Åland, Finland	FIN	DK Expansion	40	61	138	199	2 455	5 421
33	Bayer Crop Science	SWE	DK Expansion	35	59	208	267	2 443	5 552
34	Framtidsodling	SWE	Dariot + DK Exception	15 + 15	77	173	250	2 425	5 488
35	NIAB, England	GBR	Artemis	70	30	219	249	2 379	5 298
36	K&M Team, Poland	PL	DK Expansion	30	68	143	211	2 344	5 312
37	Skovhøj, Denmark	DK	DK Exclaim	30	53	150	203	2 158	4 824
38	Gamle Eje Gods, Denmark	DK	DK Expansion	30	50	34	84	2 098	4 439
39	NPZ, Germany	DE	Kicker	50	68	182	250	1 902	4 404
40	Strandegård Gods, Denmark	DK	DK Exclaim	50	80	0	80	1 606	3 315

Dlouho po sklizni se nedělo nic. Výsledky byly odtajněny až na on-line videokonferenci 20. 10. 2020, která byla věnována právě těmto pokusům.

Tři týdny před jejím konáním jsem byl požádán o přednášku na téma „Strategie SPZO v Rapsmästaren“. Začali jsme tušit, že zřejmě nebudeme poslední. A skutečně, poslední jsme neskončili – viz tabulka.

DÍLČÍ VÝSLEDKY TECHNOLOGICKÝCH MALOPARCELNÍCH POKUSŮ TEMP SPZO 2019/20

V srpnu 2019 jsme v ČR na dvou lokalitách založili pokusy TEMP (zkratka pocházející z názvu TEchnologické Maloparcelní Pokusy), jež umožňují vyzkoušet a ověřit různé strategie, doporučované a prakticky využívané při pěstování řepky ozimé. Tyto pokusy jsou vhodné pro odzkoušení různých faktorů, ovlivňujících výnos semen a ekonomickou efektivitu, s níž se ho podaří dosáhnout.

Agra Group a.s. - Temptation 40 s/m ² mořeno TMTD + RRP + DMM				
Metodika			Ekonomika varianty	
Datum	Přípravek	Dávka/ha	Náklady	Kč/ha
23.08.19	NPK 10-26-26	200 kg	Osivo	2 256
26.08.19	Metarex Inov	5 kg	Hnojiva	5 988
03.09.19	Decis Mega	0,15 l	Pesticidy	8 934
13.09.19	Metazamix	1 l	Ostatní MN	1 670
16.09.19	Markate 50	0,15 l	Celkem MN:	18 848
16.09.19	Agil 100 EC	0,5 l	Aplikace	3 024
27.09.19	Lynx	0,8 l	Ostatní	3 795
27.09.19	Retafos Prim + Bor 150	5 l + 0,5 l	Pojištění	1 600
17.10.19	Belkar	0,35 l	Celkem VN:	27 267
25.10.19	UREA STABIL	40 kg	Normativ FN:	6 000
27.02.20	UREA STABIL	220 kg	Celkové náklady:	33 267
01.04.20	DASA	175 kg	Výnos varianty (t/ha)	7,37
07.04.20	Nurelle-D	0,6 l	Cena řepky (Kč/t)	10 300
16.04.20	Proteus 110 OD	0,5 l	Tržby (Kč/ha)	75 911
24.04.20	Topsin	1,25 l	Zisk (tržby - náklady), (Kč/ha):	42 644
24.04.20	Forte beta Fenol	4 l	Rentabilita tržeb (%):	56,2
08.05.20	Ecail Ultra	0,3 l	Rentabilita CN (%):	128,2
15.05.20	Propulse	1 l	Příspěvek na úhradu (Kč/ha):	48 644

*) P = paušální zásah, I = individuální zásah

Upřímně řečeno, v takový úspěch jsme vůbec nedoufali. Ale když už se dostavil, rád bych poděkoval všem kolegům, kteří k němu přispěli. Tedy **agroslužbě SPZO, Jindrovi Černému a Honzovi Kazdovi z ČZU Praha** i několika dalším dobrým duším, s nimiž jsem mohl průběžně konzultovat agrotechniku naší varianty kdesi v jižním Švédsku. Během vegetace jsme ji na vlastní oči z důvodu koronavirových opatření vůbec neviděli...

Princip, organizace a umístění pokusu

Jedná se o maloparcelní pokusy s trojnásobným opakováním. Setí (25.8.), ošetřování během vegetace a sklizeň pokusu je prováděna vhodnou maloparcelní technikou. Sklizeňová plocha činí 20 m²/parcelu (dvojparcely). Pokusy byly založeny na Pokusné stanici ve Staňkově (Plzeňský kraj, okres Domažlice) a Zemědělské zkušební stanici v Kujavách (Moravskoslezský kraj, okres Nový Jičín).

Pravidla pokusu

Z praktických důvodů byly některé agrotechnické zásahy a opatření prováděny paušálně, bez možnosti volby a ovlivnění. K nim patřily:

- výběr a příprava pozemku pro setí, termín a způsob setí
- graminicidní a insekticidní ošetření v průběhu vegetace
- ošetření proti slimákům a hrabošům
- lepení šešulí před sklizní a termín sklizně (jednotný pro všechny odrůdy)

Ovlivňovat agrotechniku bylo možno zejména prostřednictvím těchto faktorů:

- volba odrůdy a moření osiva
- výsevek (počet semen/m²)
- herbicidní ošetření, včetně technologie Clearfield
- regulace růstu na podzim a na jaře, fungicidní ošetření
- hnojení (druhy hnojiv, dávky a termíny jejich aplikace)
- použití aktivátorů a stimulatorů růstu

Vyhodnocení pokusu

Do pokusu vstoupilo na obou lokalitách 11 firem s celkem 16 různými technologiemi. Již na podzim se však v Kujavách na některých parcelách vyskytla *Plasmodiophora brassicae*, a proto jsme na jaře v Kujavách v tomto pokusu již nepokračovali.

U všech technologií jsme ve Staňkově sledovali přezimování, výšku porostu, zdravotní stav, poléhání před sklizní,

výnos semen, vlhkost, HTS a obsah oleje. Náklady na specifickou agrotechniku jednotlivých variant byly podrobeny ekonomické analýze a na závěr byla vypočítána celá řada ukazatelů se vztahem k dosaženým výnosům.

Závěr

Věříme, že tento typ pokusu bude nejen porovnáním různých strategií zúčastněných firem, ale že se také stane užitečnou inspirací pro zemědělskou praxi. Kromě jiného totiž umožňuje zajímavý pohled na kombinaci celé řady faktorů, která je unikátní a v běžných typech většinou monotematických pokusů se zpravidla nevyskytuje. I když se všechny firmy snažily vytvořit a v rámci možností použít co nejlepší agrotechniku, rozdíly v dosažených výnosech a ekonomice jsou značné. Proto níže uvádíme pouze dvě varianty, a to nejúspěšnější z pohledu výnosu (Adama CZ) a ekonomiky (Agra Group a.s.).

Adama CZ s.r.o. - Temptation 56 s/m² mořeno TMTD + RRP + DMM				
Metodika Adama			Ekonomika varianty	
Datum	Přípravek	Dávka/ha	Náklady	Kč/ha
23.08.19	NPK 10-26-26	200 kg	Osivo	3 158
26.08.19	Metarex Inov	5 kg	Hnojiva	7 790
26.08.19	Maxraptor + Grounded	2 + 0,25 l	Pesticidy	9 354
03.09.19	Decis Mega	0,15 l	Ostatní MN	1 670
16.09.19	Markate 50	0,15 l	Celkem MN:	21 972
16.09.19	Agil 100 EC	0,5 l	Aplikace	3 054
27.09.19	Dirigent + Velocity	0,8 + 0,25 l	Ostatní	3 795
27.09.19	Borosan Forte	1 l	Pojištění	1 600
20.02.20	UREA STABIL	150 kg	Celkem VN:	30 421
27.02.20	DASA	300 kg	Normativ FN:	6 000
19.03.20	LAD	300 kg	Celkové náklady:	36 421
07.04.20	Nurelle-D	0,6 l	Výnos varianty (t/ha)	7,67
09.04.20	Dirigent	0,8 l	Cena řepky (Kč/t)	10 300
09.04.20	LAD	150 kg	Tržby (Kč/ha)	79 001
09.04.20	Talisman	3 l	Zisk (tržby - náklady), (Kč/ha):	42 580
16.04.20	Proteus 110 OD	0,5 l	Rentabilita tržeb (%):	53,9
08.05.20	Ecail Ultra	0,3 l	Rentabilita CN (%):	116,9
15.05.20	Custodia	1 l	Příspěvek na úhradu (Kč/ha):	48 580

*) P = paušální zásah, l = individuální zásah

© Květy olejin - tiskovina pro členy Svazu pěstitelů a zpracovatelů olejin (SPZO) ISSN 1213 - 1989

Ročník XXV., Květy olejin č. 12, uzávěrka 10.11.2020

Evidenční číslo periodického tisku: MK ČR E 22471

Vydává: Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejin, IČO: 00539406

E-mail: skerik@spzo.cz, tel: 283 099 511, www.spzo.cz

Adresa pro doručování pošty: Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejin

Na Fabiánce 146, 182 00 Praha 8 - Březiněves

Odpovědní redaktoři: Ing. Josef Škeřík, CSc., Ing. Roman Hnilička, Ph.D.

Grafická úprava a DTP: Ing. Tomáš Petrtýl (tomas@petrtyl.cz)

Tisk: Tiskárna Mníšek, s.r.o.

Odesílatel: Svaz pěstitelů a zpracovatelů olejin, Na Fabiánce 146, 182 00 Praha 8 - Březiněves

Podpořeno Mze z dotačního programu: 9.Fe. Regionální přenos informací

